

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Яковенко А.А., студент

Науковий керівник: Федотова І.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В сьогоденних умовах для більшості підприємств характерна реактивна форма управління фінансами, тобто прийняття управлінських рішень як реакції на поточні проблеми. При розробці ефективної системи управління фінансовою діяльністю постійно виникає основна проблема поєднання інтересів розвитку підприємства, наявності достатнього рівня коштів для проведення зазначеного розвитку та збереження високої платоспроможності підприємства. Від того, наскільки ефективно і доцільно фінансові ресурси трансформуються в основні та оборотні кошти, а також кошти стимулювання робочої сили, залежить фінансове благополуччя підприємства в цілому, його власників і працівників.

Дослідження різних аспектів управління фінансами підприємства можна знайти в роботах багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених, серед яких найбільшу увагу привертають роботи Бланка І.А. [1], Биковського В.В., Мартинової Н.В. [2], Кірейцева Г.Г. [3], Партина Г.О. [4], Ітигіної О.В., Арутюнян С.С. [5] та інших науковців. Однак автори не мають єдиної думки з приводу формування системи управління фінансами підприємства. Акцент та розгляд цих питань здебільшого базується на аналізі окремих елементів фінансового менеджменту, відсутній єдиний підхід до формування системи управління фінансами підприємства з позиції комплексного та системного підходів.

Ціллю даної статті є побудова системи управління фінансами підприємства. Система складатиметься з керуючої та керованої підсистеми (об'єкта управління). Процес управління реалізуються за допомогою певних методів, принципів і функцій управління.

Організація управління елементами системи фінансового менеджменту, в першу чергу, передбачає визначення суб'єктів і об'єктів управління, їх основних функцій.

Суб'єктом управління фінансового менеджменту виступають: опосередковано - органи державного управління, фінансові і податкові органи; безпосередньо - власники підприємства (як правило на невеликих підприємствах, де власники самотійно

здійснюють функції фінансового управління), апарат управління підприємством, фінансові менеджери різних рівнів ієрархії.

Об'єктом управління фінансового менеджменту виступають фінансові відносини, фінансові ресурси підприємства (майно, майнові права, інформація, нематеріальні блага), його фінансова діяльність (організація грошового обігу, постачання фінансовими коштами та інвестиційними цінностями, основними та оборотними засобами, організація фінансової роботи та ін.).

На основі системного підходу процес управління фінансами підприємства можна представити у вигляді двох взаємозалежних підсистем, кожна з яких має власний вхід і вихід – керуючої і керованої. На вході в систему потрапляють потреби, інформація, минулий досвід, які спонукають системи до дії та відповідних змін, на виході можна отримати результат після відповідного впливу та заходів. Керуюча підсистема формує керуючі впливи і відповідно є суб'єктом управління, а керована підсистема (об'єкт управління) – підсистема, що випробує на собі керуючі впливи і виконуюча управлінські команди. Об'єкт управління – це те, на що спрямовано управлінський вплив.

Розроблена комплексна система управління фінансами підприємства подана на рисунку 1.

Система управління фінансами підприємства охоплює суб'єкт та об'єкт управління. Розширений цикл описує функціональні процеси управляючої системи із визначенням стратегічних цілей та напрямків і процесів по їх досягненню. На елементарному циклі здійснюється виконання оперативних задач. Структурно-функціональна підсистема характеризує систему управління фінансами на АТП.

Фінансові потоки на вході представлені джерелами фінансових ресурсів, на виході – кінцевими результатами. В управлінні фінансами, як і в будь-якій іншій керованій системі, виділяють об'єкти та суб'єкти управління. В якості об'єктів управління виступають різноманітні види фінансових відносин, пов'язані з формуванням грошових доходів, накопичень та їх використанням суб'єктами господарювання та державою.

Суб'єктами управління є ті організаційні структури, які здійснюють управління. Суб'єкти управління використовують у кожній сфері і кожній ланці фінансових відносин специфічні методи цілеспрямованого впливу на фінанси. В той же час їм властиві і єдині прийоми і способи управління.

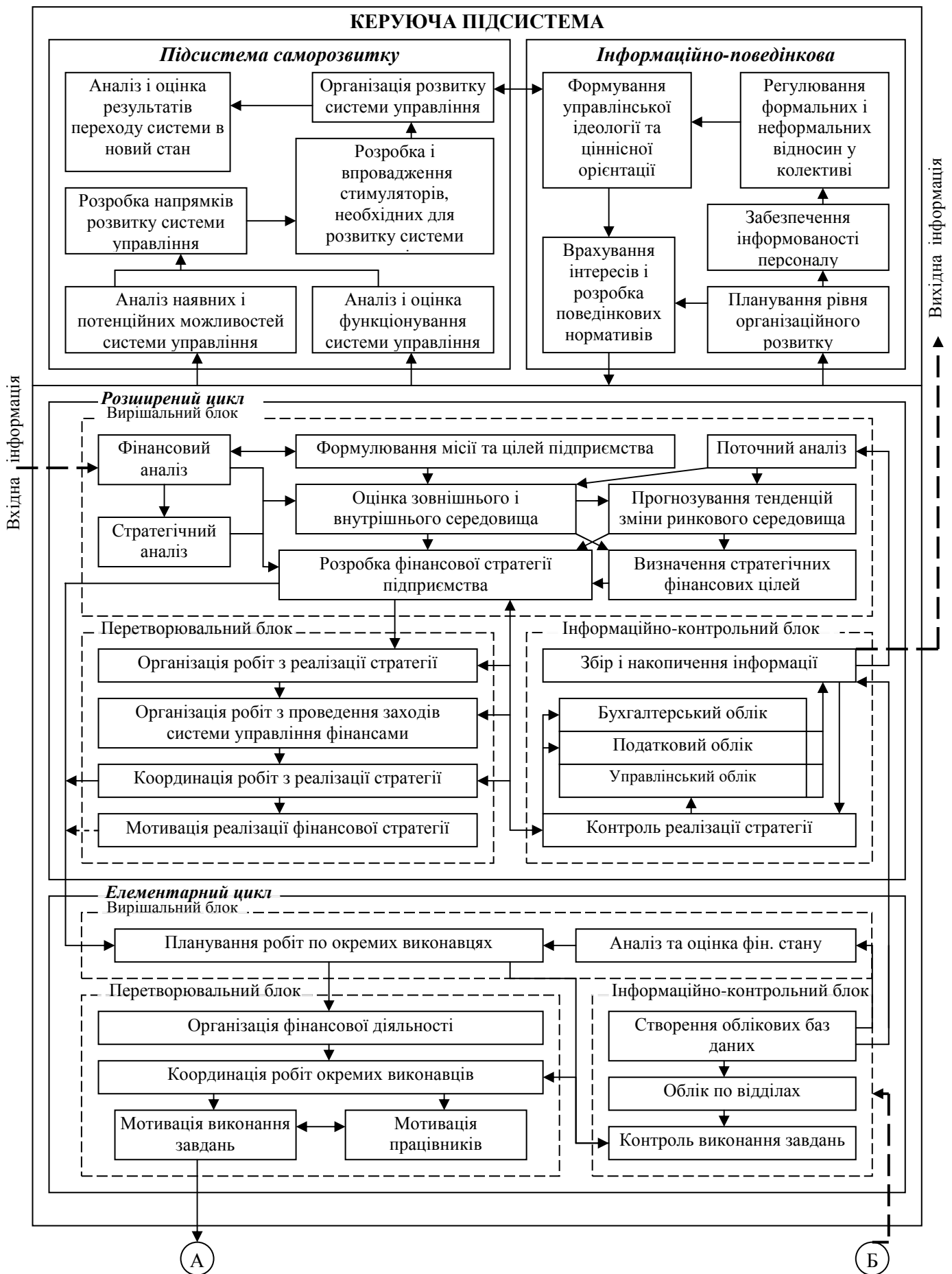

Рисунок 1 - Система управління фінансами підприємства (початок)

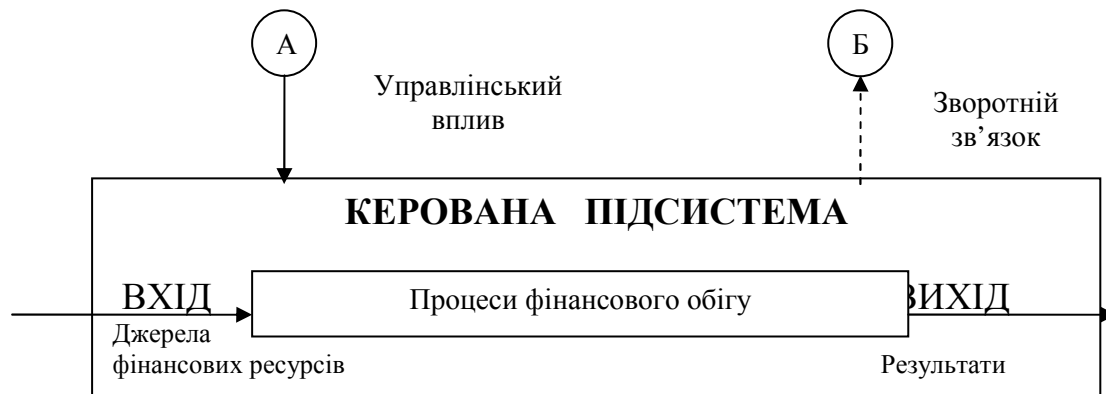

Рисунок 1 - Система управління фінансами підприємства (закінчення)

Управління фінансами на підприємствах і галузях народного господарства здійснюють фінансові відділи і служби підприємств, а також фінансові підрозділи міністерств і відомств.

Таким чином запропонована покращена система управління фінансами на АТП у вигляді проблемно-орієнтованого контуру, виділеного в чинній системі управління, яка носить цільовий циклічний характер, дозволяє своєчасно реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, оперативно використовувати отриману інформацію в системі управління.

Література.

1. Бланк И.А. Стратегия и тактика управления финансами [Текст] / И.А. Бланк. – К. : МП “ИТБМ ЛТД” – СП “АДЕФ – Украина”, 1996. – 534 с.
2. Быковский В.В. Технология финансового менеджмента [Текст] / В.В. Быковский, Н.В. Мартынова, Л.В. Минько, В.Л. Пархоменко, Быковская Е.В. – Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2008. – Ч.1. – 80 с.
3. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент [Текст] / Г.Г. Кірейцев. – К. : ЦУЛ, 2002. – 496 с.
4. Партин Г.О. Фінансовий менеджмент [Текст] / Г.О. Партин, Н.Є. Селюченко – Львів : Вид-во Національного університету „Львівська політехніка”, 2010. – 332 с.
5. Фінансовий менеджмент в транзитивній економіці: питання теорії та методології : монографія [Текст] / О.В. Ітигіна, С.С. Арутюнян, О.О. Андробченко, В.Г. Барабанова ; за заг. ред. В.Г. Барабанової. – Одеса : Поліграф, 2008. – 236 с.